EESTI PÄEVA-LEHT

ESTNISKA DAGBLADET

12. aastakäik
Toimetaja Juhan Kokla
Vastutav väljaandja (ansv. utg.) Hans Schöler
Peatoimetus ja talitus:
EESTI MAJAS, Stockholmis, eiseskäik, Kockgränd 3
Andresa: Box 15320
103 26 Stockholm 15
Telefon: 21 84 46
Toimetus Eskilstunas:
Toimetaja Jüri Aus
Aadr.: Eesti Päevaleht, Box 129, 631 02 Eskilstuna. Tel.: 016/14 77 72
Tellimispostgiro nr. 28550
Tellimishinnad:
Aasta ..... kr. 15:—
Termin (4 kuud) ..... kr. 5:—
Kuu ..... kr. 1:—
Kuulutusehind 75 öörl mm.
Arikuulutused 1 kroon mm.
Eskilstuna-Kuriren Tryckeri AB
Eskilstuna 1970

Eskilstuna-Kuriren

Kolmapäeval, 14 oktoobril 1970
Upplaga C Nr. 238 (3522)

Eriks Stumbris 1970 ja väljaandmiselaagris 1946. Praegune propagandist, tookordne näljastreigikomitte liige.

Saksamaa ja Balti vabariigid

Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu New Yorgis saatis Lääne-Saksamaa valitsusele 8. augustil telegrammi, milles juhitii tähelepanu sellele, Lääne-Saksamaa ja N. Liidu vaheline mittekallaletungi pakt paneb muretsema Eestis ja vahas maailmas asuvad eestlased. Telegrammis märgitakse, et 30 aasta eest N. Liidu ja Saksamaa vahel sõlmitud mittekallalettungi pakti ainsel lüliteil Balti riigid N. Liidu mõjusfäärí ning nad kaotasid suure osa oma maa-alast ja rahvast, samuti oma iseseisvuse ja vabaduse. Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu palub Lääne-Saksamaa valitsust silmas pidada, et Lääne-Saksamaa Nõuk. Liiduga toimuvate läbirääkimiste kestel Balti riikide annetseerimist praegu ega tulevikus ei tunnustaks.

Sellele telegrammile sai Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu Lääne Saksamaa välisministeeriumilt Bonnist vastuse, milles kinnitatakse, et Saksa Liidusvabariik ei ole oma seisukohti Balti riikide suhtes muutnud.

"Ümbertehtud" läti leegionär oli siin Rootsi riigi kulul

Stockholmis viibisid kaks meest, kes omal ajal olid väljaandmise laagris Rootsis — Edvins Alksnis, 58 a. vana ja Eriks Stumbris, 48 a. vana. Alksnis läises väljaandmisest sellega, et ta torkas lihi silma pilistel ajusse. Stumbris sai väija, paeguse rezhiimile ja tegi töpuks karjäiäri, nii et temast sai Riia raadio rootsikeelsete saadete toimetaja, s.o. propagandamees.

Alksnis on invalliid ja töötab invaliidide tööstuses 3 krooni eest tunnis. Määratu sotsiaalne vahe. Stumbris keeldus televiisioonis koos Alksnisega esinemast — see nähtavasti ei olnud tema väljasaatjate plaanis. Pisut kummalisena tundub selle juures, et Stumbris kui N. Liidu "huvide kaitsja" balti väljaandmise diskussioonis Rootsis sai sõõnpileti Rootsi Filministituudilt, seega sõitis siia Rootsi riiklike rahadega.

Ajakiri E nr. 41 on mõlemad mehed seadnud tekstis vastakuti. Mida üks üttes ja teine eraldi teinetelst nägemata.

Stumbris on näiit. väitnud, et ta Alksnist ei tunne ega mäleta — laagri juhtkonna vanal pildil istuvad nad aga sama laua ääres. Alksnis üteleb, et Stumbris kuulus streigikomiteesse, viimane eitab seda. Eichfuss olevat määranud kõik (ilmselt on ta omal ajal nii seletanud venelastele). Alksnis oli tookord leitnant, Stumbris kapral. Nad asusid Eksjö juures Rännesläätti laagris. Nagu SE märgib, erinevad nende seisukohad praegu nagu öö ja päev. Näiteid:

Alksnis: Üksi inimene, iikskõik millisest politiilisest värvingust ta on, ei saa ütleda, et väljaandmine oli inimlik samm.

Stumbris: Meil tuleb mõista rootslaste vastevinklit. Ei tahetud ju häirida sidemeid N. Liiduga...

Kuidas läks väljasnttutel N. Liidus?

Alksnid: Osal, sellistel, nagu Stumbris, kes paendusid rezhiimi eest ja lasid end politiitlisel ära kasutada, on läimud paremini. Paljusti teisi aga karistati rängalt. N. Liit ei ole veel tänapäevalgi õigusriik meie mõistes.

Stumbris: Kõigil läks hästi. On muidugi selge, et on häid ja halbu inimesi igal pool. Üksi osa klasrivad end paremini kui teised.

Umbes sellises stiilis kõlavad vastused, mis tõepoolest on fäiestl erinevad. Alksnis kõnelelb, seda mis tema teab ja arvab. Stumbris, seda, mis ta peremehed arvavad ja teeb seda dialektilise osavusega, mis eeldab vastavat treeningut.

Ta on omaks võitnud, et ta oli väljaandmise järele kuus kuus intervееritud Riia lähedal laagris, siis lastud ta vabaks ja läinud teedetöödele. Tennisemängu kaudu saanud kontaktí ringhäälinguga ja sealt pakutud talle tööd. Propagandisti tööd

Järg. lhk. 2

Operett pagulusest

NEW YORK (M.E.) — Siinseid muusika- ja teatririnkondi on üllatanud teade uue eesti operetiloomisest, mille kahekordseks autoriks on tuntud muusikuid Lembit Koorits. Temalt on muusikalise komöödia muusika ja ka tekst, milliste juures ta on töötanud ka nastaid.

L. Koorits on kutseline muusik, kes varemalt elunes ja töötas sellena Montrealis. New Yorgis toimis ta mõnda aega New Yorgi Eesti Meeskoori abikoorijuhina ja lühemalt ka koori dirigendina. Ta lõpetas New Yorgi muusikakolledzhi ja rakendus seejärele muusikapedagoogina ühes New Jersey koolis. Hiljuti saavutas ta muusikalise magistrikraadi New Yorgi Ülikoolist. L.K. on hinnatud akkordeonistist, samuti ka jazzmuusika viljelejana, kus ta on toiminud ansambljuhina.

Nagu kuuldub on teose libreto pagulusestlaste elunähtedi hõlmav töö. See oleks siis teine eesti muusikaline võiks arvestada helilooja Jüri Mandre algupärast loomingut A. Gailiti "Toomas Nipernaadi" muusikalisele koomöödiaks kujundamisel — milline teatavasti lavastati hea eduga ja ainukordses ettekandes Põhja-Ameerika IV Eesti Päevadel New Yorgis. L. Koorits töö tahetakse rambivalguse tuule uuel aastal ja nõipalju on seigunud, et üheks naispeonsuliseks on selles näitlejater Liisu Mikiver. Ta on lavakarjäärika saanud siin eriharidust, on sobiv subrettiüüp ja on peale eesti teatrilavastuste edukalt esinenud ka koostöös ansemrikiastega. Operetl lavale tulekut oodatakse siin suurima huviga.

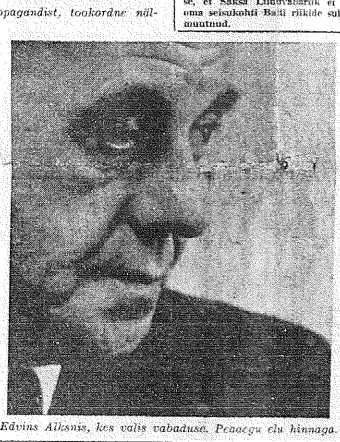

Edvins Alksnis, kes valis vabaduse. Praegu elu hinnaga.

UNT: Väljaandmise-vaidluses unustatakse vene okupatsioon

UPPSALA (EPL) — Uppsala Nya Tidning avaldas 2 oktoobril juhtkirja uue vaidluse puhul baltiaste väljaandmise ümber a. 1946. polemiseerides m.h. Gunnar Myrdali televisioonisõnemisel 30. septembril avaldatud seisukohtade vastu.

Leht konstateerib kõigepealt, et seoses filmiga "Baltutõõmningen" on tetud poolel vaidluses lastud paista, et vastutust tuleks jagada ideoloogilistel alustel, kusjuures terve rida lihtsaid fakte kipuvad jääma varju;

"Nagu näiteks see, et Balti riigid juba enne saksa invasiooni olid okupeeritud punaarmee poolt ja kes sundannekteerimisega N. Liidu küljge olid pidanud juba üle elama stalinisliku terrori. Paljudele leegionäridele oli olukord selline, et nõid ihvardusega sunniti relvateenistusse uue okupatsioonivõimu poolt võitlemiseks endise vastu. Kui nüüd antakse mõista, et nende kartus oli balti teivilisatsiooni ja rootsi venelaevlaste propaganda tulemuseks, siis on see päris paikapidamatu konstruktsioon. Kui neil oma arvates polnuks midagi karta, miks oleksid nad siis pidanud ülidse ette võtma ma kardetava reisi pisikeste paatidega läie Läänemere?

Ka see on jäme kariikeerimine, kui piiitstse lana muljet naga oleks avaliku arvamise tekkimisel baltiaste väljaandmise vastu olnud kandvaks elemendiks vaen venelaste vastu.

Muidugi oli avaliku arvamise tormie ka kahtlasi ilminguid. Kuid seda kandid siiski esijoones humanisuse printsiihid ja inimlik kaastunne — kui terav ots oli suunatud N. Liidu vastu, siis ei johtunud see mingist venelaste vaenust, vaid teadmisest, mida stalinistlik terrorirezhiim endast sisaldab, teadmine, mis niiüid imestamapaneval viisil näib olevat hõrenenud. Ja mida võiks öteida nende reklaamitegijate kohta, kes on Bergenstrahle filmi tutvustamisel toime tulnud järgmise mitmetes ajakirjades publiitseerituid passusega: "Kui kaugele olid nad valmis minema, et vältida või vähemalt pehmendada karistust oma tegude eest?" Nii kõnelaksie roimarite kohta. Seletus võib seineda teadmatuses või ideoloogilises üksilmsuses — Svenska Filminstitutet, kes kuuldavasti on sidanud kaasa filmi turustamisel, peaks siin andma selctuse.

Uppsala Nya Tidning pundutab edasi prof. Gunnar Myrdali esinemist Balti väljaandmiste küsimuses TV-s, kel lehe arvates oli jõlegi ühekülgne seisukoht, kui ta seletas, et rootsi valitsus el saavad ometi diskrimineerida N. Liitu teiste võitlejate ja surmani kehunstrund nad siohvitserid. Siinjuures tuleks ai kriipsutada, et nimetused "Reiva-S" või "SS-leegionärid" balti vähesed suhtes mingil viisil ei nähud et neid SS-üksusi, kel lubati vähalt ui ratseda KZ-laagrites. Tegemist o hoopis relvastatud ja väljaõpetatu balti viienõmõna, keda osalt vabatahlikult oli sakstaste poolt meelitadu võitlema "vaba kodumaa eest".

Muidugi murdsid sakslased oma lo hadusi ja tuhanded vabadusvõitlejat kel mõtlma ees pärmagi et pro hõbeneda oma tegude eest. Jooksi verest tühjaks Stalingrádi oli nõ teistes kaugetes rindeläikudes lin et neil kungi oleks võimalustud o kodumaa pihe kaitsta siis, kui se kõige rõhkem eli vaja — aastal 19

Vabatahtlikud või sundmobilisest tud — esmaca põhjuks na. "kõ tööks" sakslastega sõi meie suvu meestale see, et tuli võidelda nõ sinult Baltikunal, vaid kõga Euro turuima vaenlase vastu. Nõ ei kui muusemi vastu.

Järg. lhk. 2

Eesti akadeemiline pere Torontos Tartu kolledzhi avaktusel.

Äsja loodud Eesti Kultuurikogu Kanadas juhatus. Istuvad vasakult: Jaan Olvet, Karl Eerme, Stella Kerson, Harri Pärkma (esimees) ja dr. Olev Träss. Seisavad vasakult: Abel Lee, Hannes Oja, Vello Hubel, Ilmar Küivet ja Endel Loo. Pildilt puuduvad: Felix Koop, Ene Runge ja Roman Toi.

Järgneb Tshiili Kuubale? Uus president kommunist

(VE) — Tshiilis äsja toimunud presidendivalimistel sai kõige rohkem häälí 62-aastane marksist dr. Salvador Allende. Kui parlament Allende ametisse kinnitab, siis on ta esimeseks marksistiks, kes vahede valimistega läänemaailmas riigipeaks on valitud. Kuna dr. Allende valimiste programm oli võrdlemisi radikaalne, siis on lisegi ilies kerkinud küsimus — kas Tshiilist ei kujune lähemas tulevikus une presidendi juhtimisel time Kuuba. Küsimus huvitab eriti ameeriklasi, kes on investeerind Tshiili tööstusesse suuri summasid ning jälgivad oma väärandusiest ilma kui uus president asub suuremad ettevõtteid nationaliseerima.

Tshiili oma 9,5 miljoni elanikuga on viike riik, kuid ta võib kujuneda kogu Lõuna-Ameerikale väga tähtsaks kui kommunistid hakkavad ajama seal oma poliitikat. Kui dr. Allende saab presidendiks, siis ürjtab ta kahtlemata oma poliitilise programmi läbivõimist, mis oli enne valimisi koostatud koostöös sotsialistidega.

Selle programmi rammides kavatsetakse riigistada Tshiili rikkaliikud vasekaevandused, mis moodustavad Tshiili majanduseõu tugisamba.

Natsionaliseerimisele tulevad ka kõik teised kaevandused, mis produtseerivad rauamaaki, nitraati ja süüt. Kuid kommunistid ei lepi ainult kaevanduste ülevõtmisega, vaid riigistamisele tulevad ka transpordivahendid, pangad, suuremad ajalehed ja teised kommunikatsioonivahendid. Une välispoliitika raamides kavatsetakse koheselt jalule seada diplomaatilised sidemed Kuubaga ning hakata suvendama sõprus- ja koostöösidemeid kõigi teiste kommunistiriikidega ning ...

Sisepoliitilised sfäär on tähtsamaks sammuks ka maareformi teostamine.

Dr. Salvador Allende programm ja tema valimisvõit ei tekita Sovetsõmitte ainult parempoolsete ja moodukate, vaid isegi mõningaiste pehmepoolsete riikides. Tekivad küsimused: Mis saab siis kui pangandus, tööstus ja kaubandus on valitsuse kontrolli all? Kas saab olla veel mingisugust opositsiooni kui president valitseb ajakirjandust, raadiot ja televisiooni? Kui dr. Allende rezhiimi vastaste käitusten ei ole enam ruha ega kõrgmuniitsioonivahendeid, siis ei saa valitsusele tekkida mõnetamisvõimet opositsiooni. Lisaks selleile kardetakse, et uus president, kelle ametiaeg 6-aastase valitsemisperioodi kestel ainulistada tõelisult endale võimu, hilitsetke tem sõprlikpolitilised parteid ja katoliku kirik.

Järg. lhk. 3.

Kindr. Larka poeg surnud

TORONTO (EPL) — 30 sept. suri Torontos südameatromboosi tagajärjel oma töökohal 50 aastaselt George Larka. Kaimu oli ainus kindral A. Larka poeg.

Vahadusõjas silmapaistvat osa etendanud kindral A. Larka perekonnast ühnestus George Larkal ainuna 1944. aastal Eestist võõrsile pääsemine. Kanadasse saabus George Larka Saksamaalt umbes 20 aastat tagasi, kus ta asus Torontosse, jõudes siia sõrmani. Avalikust elust kadunud ei võtnud, kuid omas lähemas sõpruskonnas oli ta tuntud lugupeetud mehena. Akadeemiliselt kuulus George Larka Frst. Edicasse. Ta matused toimusid laup., 3. oktoobril Torontos.

Eesti Ülõpilaste võistlane Mihkel Raadla, Toronto Eesti akadeemiliste organisatsioonide kõige vanem liige, võtab vastu Tartu College'i mälestusvõtme esimehelt Edvin Mõgiltt.

"Myrdali käitumine TV-s oli lihtsalt skandaalne"

Balti leegionäride väljaandmise teemal on SvD veerguded lugejakirja ali sõna võtnud fil. mag. Karin Saarsen-Karlstedt, kes mõnetaks rõhutab, et nii film kui ka raamat kannatavad paljude puuduste all. Enquist ja Bergensträhle kuuluvad kõigepealt nooremasse generatsiooni, kel pole aimugi pärastõjaegsest suurest segadusest ja ka poliitilisest eksisemmendist. Peale selle on mõlemad tuntud oma vasakradikaalsete sõnapastiste suhtes, kui niitte ennugi. Edasi kirjutab Karin Saarsen-Karlstedt:

Nagu PO Enquist oma romaanis toomitab, ei suuda ei tema ega rootslased kunagi oleti mõista Baltiaste probleemi, samuti mitte balti sõjavõelaste rolli sakslaste poolel Teiseo maailmasõjas. Viimstimetatuid on aleti, nagu romaanis ja filmis, jõdstud "mustadeks ja valgeteks lammastekx". Valged on alasalised, süütult vähemtendlikud, sundmobilisseritud poisikesed, keda veeti idarindele vastu nende tahtmist.

Mustad on aiuülisi pimedalt kuulekad ja surmani kõhunstrund nad siohvitserid. Siinjuures tuleks ai kriipsutada, et nimetused "Reiva-S" või "SS-leegionärid" balti vähesed suhtes mingil viisil ei nähud et neid SS-üksusi, kel lubati vähalt ui ratseda KZ-laagrites. Tegemist o hoopis relvastatud ja väljaõpetatu balti vienõmõna, keda osalt vabatahlikult oli sakstaste poolt meelitadu võitlema "vaba kodumaa eest".

Muidugi murdsid sakslased oma lo hadusi ja tuhanded vabadusvõitlejat kel mõtlma ees pärmagi et pro hõbeneda oma tegude eest. Jooksi verest tühjaks Stalingrádi oli nõ teistes kaugetes rindeläikudes lin et neil kungi oleks võimalustud o kodumaa pihe kaitsta siis, kui se kõige rõhkem eli vaja — aastal 19

Vabatahtlikud või sundmobilisest tud — esmaca põhjuks na. "kõ tööks" sakslastega sõi meie suvu meestale see, et tuli võidelda nõ sinult Baltikunal, vaid kõga Euro turuima vaenlase vastu. Nõ ei kui muusemi vastu.

Järg. lhk. 2

EPL 14. oktoobril 1970

NOBELI AUHIND

Rootsi Akadeemia andis tänavu juba kolmanda kirjandusauhinna kirjanikule, kes elab N. Liidus. Selle juures on iseloomulik, et ainult ühe auhinna puhul on Kreml tõesti röömu tunnud ja lasknud kirjanikku aupaistust kombekohaselt vastu võtta. See oli siis kui auhinna sai parteitruu ja ideologlistest tellimustest lugu pidav Solohhov. Stalini sõber ja rezhimi teener. Aupaistus pegeeldus temalt tagasi kommunistlikule parteile ja tema liidritele. Teiste kahe, Pasternaki ja niiüld Solzhenitsõni puhul on Kreml ametlikult seisukoha võtnud, et Rootsi Akadeemia on eksinud ja andnud Nobeli auhinna kirjanikele, kes seda väärt et ole, s.t. nõukogude rezhimi vaatevinklist, ja tembeldanud otsuse poliitiliseks. Kui see nii oleks, siis peaks Moskvas vaikima, et ka Solohhov sai auhinna poliitilistel ja mitte literaarsetel põhjustel.

Ejad juhul on Kreml kahel korral end kuulutanud kirjanduasajatundjaks tõe maalima kirjanduseksperttiisi ja vaba maailma kirjanike, kes just Solzhenitsõni kirjanduslike võimeid hindavad ja mitte ainult tema tõekuulutust, mis juhtub olema kompromitseeriv kommunistlikule rezhimile. Väärib tähelepanu, et lõanemaises Solzhenitsõni arvustajate ja hindajate kaadris leidub kuige vasakpoolsemaid literaate. Teadaolevalt peab kirjanik ka ise ennast poliitilisest rezhiimtruuks, kuid nagu ta teodangust selgub, ei sunda ta leppida terroriga, inimõiguste jalgeallatallamisega ja kirjaniku hoomingvabaduse likvideerimisega.

See oni punkt, kus king Kremli pigistab. Stalini kuritegude kirjeldamine, kingi see partei 20-ndal kongressil omaks voeti, on "nõukogudevastane teiste seas", kuna see paljastab kuhu diktatuur võib viia. Diktatuur, mis voreub vaja kommunismist ja n.n. nõukogude süsteemist. Stalin on surnud, ent tema meetodid võiksamisseks ei ole surnud. Seda on tunds saanud nagu Pasternak ka Solzhenitsõn, kes katsusid kujutada seda sõgipaeva, mis on partei loorunite ja propaganda taga, selle "jõuka ja kulturse" elu taga, mida poliitrukid väidavad valitsevat nõukogude inimeste vilelusses.

Nõukogudemaal on partei aimtark ja timeksimata ka teaduses, kultuuris, isegi põllumajanduses. Asjaolu, mis ongi põhjustanud mahäälimuse just teadustes, kultuuris, põllumajanduses jne. Partei olsustas, et Lõssenko teoorind on õigesti seet need sobisid doktriinile. Isemi oli, et see viis rappa kogu vene biloloogia. See on üks näide. Ja teada on, et nõukogude kirjandus on oma ahelates olnud visalt aeruev, arenev kõige paremal juhul põranda all ja kirjanike lauasahtlites. See oli näiline "sula", mis võimaldas helkele tuli. Solzhenitsõni oma võimeid näidata avalikult, kui ajaleht Novõi Mir tema eskromaani "Üks päev Ivan Denisovitsh elus" avaldas ilmselt tookordse valitseja Hrushtshovi heakskiitmisel, kes tahtis sise- ja välismaist populaarsust. See aratas huvi tem vastu rohkem kui rezhiim oli arvestanud ja niiüld oli juba raske Solzhenitsõni peatada teel Nobeli auhinnale. kuigi tema raamatud jäidki rasmatuina ilmumata.

Peab märkima, et "Üks päev Ivan Denisovitshi elus" ilmus ka okup. Eestis jooneelusena kohe pärast Novõi Mirt. Huvi oli avaasdav, sest kirjaniku orjalaagrikirjeldused puudutasid ka eestlasi.

Rootsi Akadeemia tkeda Kremi oma hukkamõistekomaniimikesi nimetab lihtsalt "auhinnakomitteeks", et varjata asutuse erilist autoriteeti on kirjandusauhindadega venelastele olnud alati hädas. Kui 1930 auhinna sai pöevnik Ivan Bunin, ei olnud Moskva rahul. Maksim Gorki ei sannudki auhinda, samuti Leo Tolstoi. Kui siis nüüd pärast Teist maailmasõda erilise tähelepanu langes vene kirjanduselle ühendus Hrushtshevi "sulaga", siis vastas lõanemaisele kirjanduse ja kirjaniku suurust määravatele kriteeriumitele tiks Venemaal mitte sõosungus olev mees — Pasternak Teda sunniti loobuma vastuvõtmiset. Sholohhovi puhul leidis lõanemaalm, et "Vaikse Doni" tsaanijärele hanoreerimine ei ole pohjendatud, kuna kirjanik hiljem milleagi pole toime tulnud satsast kõsnud. Ka seda auhinda peeti poliitiliseks — lõanemaalm.

Kui nüüd Solzhenitsõn on tõstetud suurima sõusuze pjedestaalile, siis paistab, et ta oma kodumaal vastupidiselt lanceb veel tugevama polu sõla. See on järjekordne vastemäng lõane kultuurimaalmale, kuidas on tegelikult oluud vene loomingurvabadusega.

KLA

Poliitiline muinasjutt

Punamütsike ja hunt

Elas kord üks tüdruk, keda kõiki nimetasid — Punamütsike. Sellepärast, et ta ei teinud selleet mingit seladust, et ta oli veendunud sotsialist ja kandis oma südamevärvi mütsil.

Ühel päeval võttis Punamütsike korvikese kätte, mis oli täis põhimõttelisi ja kriitilisi kuismuid ning läks mööda vanaemale, kelle nimi oli Lenina, külla. Doktriinäärina hunt jälgis tüdrukut kahtlustavalt. Too tüdruk pole mingi Punamütsike" urises hunt omaette, "see tüdruk on kindlasti maskeeritud kontrrevolutsionäär! Ma teen ta kahjutuks, nii kindlasti, kui ma olen doktriinäärne hunt!"

Hunt kiirustas Lenina onni suunas. Kuna hunt valis nõõrsirge parteiliini tee, siis jõudis ta enne Punamütsikest Lenina onni. Punamütsike kõndis aga tavalisi teeradasid pidi, noppis vahetevahel lilli ja imetles linde ja loomi.

Doktriinäärne hunt hiilis Lenina maganistuppa, neelas vanaimemaa mõne sekundiga, ajas omale viimase riided selga ja asus voodisse teki alla.

"Kui Punamütsike "internatsionaali" laulides vanaema voodi eite jõudis, imestas ta väga, et memm oli liiviõga muutunud. "Aga vanaema, miks on sul nii suur nina?", küsis tüdruk.

"Selleks, et ma suudaks kõikjal reetureid lõhna ahil avastada!" vastati voodist.

Aga miks on sul nii suured silmad?"

"Selleks, et ma suudaks optiliselt kõike haarata!"

"Ja miks, vanaema Lenina, on sul nii suur suu?"

"Selleks, et mul kergem oleks sind siiuä" karjus hunt, kargas voodist välja ja neelas Punamütsikese ühe söömaga.

Kui hunt onnist lahkus ja välja värske õhu käte jõudis, tuli talle pungis oleva vatsa tõttu visimuse hoog peale ja ta ostustas teha väikese siinaku.

Ja seal tuli teed pidi onni suunas üks lääne vaatleja, kes tahtis Lenina 100-aastase sünnipäeva puhul ja lääne avaliku arvamise huvides Leninat intervjuueride. Kui Lääne-ne nägi Lenina onni avatud ust ja väljas murul hunti põõnamas, tekkis tal kohe kahtlus. Ta haaras taskust noa ja lõikas hundi kõhu lõhki. Ja nõe — hundi kõhust hüppaid väljas Lenina ja Punamütsike!

Lääne vaatleja laskis juhtumit kirjeldada, tegi oma märkimikku mõningaid notitise ja ütles: "Ahaa! Revolutsioon ei sõõ üksinda oma lapsi, vaid ka oma vanaemasid!"

Seepeale naeris lääne vaatleja vitsdurõõmsalt ning tegi Leninale ja Punamütsikesele ülesandeks kõikjal ümber onni vedelevad Mao-piibli kokku korjata ja hundile kõhu topipida. Ta muretses endale mitt ja nõela ja ömbles hundi kõhu, mis oli täis-topitud Mao piiblitega, jälle kinni.

Varsti ärkas hunt ja tundis kohutavat jänu. Suure vaevaga sõrkis ta kaevu juurde ja jõi, jõi, jõi . . .

LOO ESIMENE LÕPP:
(Doktriinäärsetele huntidele.)

Kaevul jõues istus aeda hunt tasa kaalu ja kukkus kaevu. Lääne vaatleja, Lenina ja Punamütsike hakkasid heast meelest ümber kaevu ringmängu mängima ja laulma: "Hunt on kõngend, hunt on kõngend. . .

Selle laulu ajal ronis hunt kaevust välja ja küsis iroonilisett:

"Kes on kõngend?"

LOO TEINE LÕPP:
(Maolistidele.)

Hunt, kes oli tohutult palju vett joonud, ei märganudki, et kõhus olevad Mao piiblid imesid vedelikku endasse. Hunt paisus silmanähtavalt jõmedamaks ja jõmedamaks, kuni ta lõhkes maailmatu suure kärakaga.

Möbl. tuba
köögi kasutamisega Alvikis väljaüürida üksikule härrale.
Tel. 91 50 18.

Hambaarst
L. LIUS
Bromnaplan'i peatuse juures.
Tel. 25 97 52.

Ilmus
August Mälk
Kadunud Päike
Jutte mänevikust, 264 lhk. Hind brosh. kr. 19:—, költ. kr. 25:—.
EESTI KIRJANIKE KOOPERATIIV
Fack 1, 220 03 Lund
Pgiro 43 37 71-3

Ingerlased: "Rööv Leningradi tollis"

Rootsis elavad soomlased ja ingerlased on rootsi ajalehtedele saatnud alljärgneva kirjutise pealkirjaga "Röövimine Leningradi tollis", mis ka mõnel pool on ülmunud. Artiklis seisab:

"Üks ingerlane, kes on mitmel korral varemalt küllaud N. Liidus, on möödunud suvel saamud Leningradi tollis oma meetest väga imelikku kohtlemise osaliseks. Mitte üksinda tema, vaid kogu rühm, kes sõitis samaaegselt Stockholmist Leningradi. See reisija ütleb, et kogu rühm ja peamisselt kõik neide sugulased, saatusisi tolle otsese riismistse objektiks. Ta küsib, kas see riisumine tolmus kõrgemate ametiikute määramise kohaselt või toimisid kohalolevad tollametnikud siin omapeal. Kirja kirjutaja jutustab veel järgmist:

"Mele suur reisieelskond, 20 kuni 25 hinge, kes on kõik Venes sünditnud ja kes 50ja põõraste sündmustele tõttu sattusid läpika Rootsi, ning kellel koigil on rohkesti sugulasi N. Liidus, sõitis 26 juunil Stockholmist turismikõigule Leningradi. Osa nendest oli tõstnud end tulnud kitlalistele Leningradi vastu, mõned koguni Ukrainast ja Siberist.

Ühel Ukrainast pärineval vanal abielupaarril oli kaasas neli matkakohvrit. Kohvrite tollirevideerimisjärele otsisid tollimehed ka kohvrite omanike taskud läbi tähendades, et nad peavad järele vaatama, kas neil on kaasas ka vene raha. Pärast seda nõuti neilt 200 rubla, mida ahilupaaril muidugi ei olnud, sest rootsi pangad ei võta vastu vene raha ja seega ka ei vaheta rootsi kroonisid vene rubladeks. Ja et rootsi raha tollimehetele ei kõlnud,siis kästi kohvrid tagasi yiia laeva.

Hiljem Ukrainast vastutulnud sugulased lõmatsaidi siiski kohvrid välja ja maksid nõutud 200 rubla, mis ametliku kursi kohaselt oli 1154 rootsi krooni.

Ühel 80-aastasel vanaätil oli kaks reisikohvrit, mis kaalusid kokku 25 kilo. Neid saadisaid tema surnud abikaasa kantud talvemantli, kaks paari naiste kummisaapaid, ühe paari meeste kingi, mõne särgi ja mõud tühjatühja. Sugulased, kes Leningradi ootasid, et saavad küllatulejalt mõne väikese kingituseseme, olid aga varsti pettunud. Neid sugulasi oli umbes 20 hinge. Kui vanamees avas oma kohvrid tollis, viskat tollimees ainult pilgu kohvreile ja ütles, et see maksab 70 rubla. Vanamees täiendas tollimehele, et tal ei ole rohkem kaasas kui ainult 150 rootsi krooni. Niiüd kuss tollimees, et kes on vanal vastas. Ja kui vanamees teatas, et sugulaste hulgas on ka tema poeg, käskse tollimees võtta pojalt 70 rubla. Vanamees siritas niiüd tingida ja palus muutavat summat alandada 50 rublani. Tollimees ütles siis pilkavalt, et siin ei ole kõlbusõrutarg, kus kaubeldakse.

Vanake kutsus kohale poja ja see maksis 70 rubla ära, mis kursi kaheselt teeb välja 463 krooni.

Ühel mehel oli kaks kohvrit,mida tollimees ainult kaalus ilma pitku heitmata kohvrite sisuse. Ta määras tollimaksu 80 rubla. Üks ta teine meie rühmast pidi maksma rootsi rahaks ümberarvutult, kes 500 krooni, kes 400 krooni jne. Üks mees, kes oli kõlas ohud Rootsis 89-aastase oma ja kahe venna juures ja kes niiüd tuli tagasi koju Venesse, pidi maksma 100 rubla.

Et tema vastuvõtsi Leningradis ei olnud seda raha lõmatsamiseks, sundis tollimees teda lõenama rublasid taksojuhilt, kes ta kõigi pidi soidutama. Ükski mees, kellenimi lõnel oli kaasas kohver viit kohvreid, ei pääsenud nendest maksudest.

Et kellegi meist reisijaist ei olnud kaasas rublasid, sest Rootsis ei ole võimalik rublasid osta, siis oldi neid vastu võtma tulnud sugulased need ohvrid, kes sõmmitult sattusid sellise riisumise lõette. See juhtum on võtnud tahte minna veelkord külastama omakesid sünnimaale."

FAKT

Järgneb Tshiili Kuubale?

Algus lk. 1

ku. Selle hirmu mõjul on tsentrimist vasakul pool asuvad kristlidemokraadid, kes on valitsenud Tshiilit viimase kuue aasta jooksul, nõudnud dr. Allendelt garantiid demokraatlikku süsteemi säilitamiseks Tshiilis.

Kui dr. Allende kasutab oma suurt võimu kurjastl, siis pole tal mingisuguseid tõsiseid kommunistide viimu konsolideerimiseks.

Tõhisedaase järele nimetab Tshiili president omaetsi arvet, mereväe ja õhujõuoudude ülemad. Pärast nende ametisse nimetamist peavad neist vanemad sõjaväelased automaatselt ametist ärrdunda ja sõjaväelt oleks sellega täielikult presidendi poolt nimetatud ohvitseride kontrolli all.

Tshiili on jõudnud samm-sammult praeguse kontroversiaalse poliitilise olukorrani. Veel kuus aastat tagasi oli Tshiili mitme teise Lõuna-Ameerika riigi eeskujul majandusliikult mahajäänud maa, kus rahvamassile hensõs eest vähe hoolitseti. Riiki ja selle majandust kontrollis viiske grupp suurmaõomanikke, kes hõnditseidi ainult oma huvide eest ning panid kalevi alla kõik sotsiaalse reformide katsed 1964. aastal tuli Tshiilis võimule dünaamiline kristliku demokraatliku partei juht Eduardo Frei, kes alustas liberaalsete programmide ja sotsiaalsete reformide rakendamist.

Freile tuli appi Chendrikide valitsus, kes andis Tshiilile tugeva majandusliku toetuse, mis võimaldas ehitada sadu uusi koolimaju, odavaid elamuid, manteid, haigelaid mõõnaid ja rahvatervishoid kiimlaid.

Frei programm hõlmas ka maareformi, mille abil anti maata talumeestele oma põllulapid nendest maadest, mis seisid kasutamata. Ühtlasi kehtestamerriti maksustamise süsteemi, mis võimaldas riigi sissetulekute suurendamist. Frei energilise tegevuse tulemusena oli Tshiili teel tõesimäkke ning oleks ekspertide arvamusele lähemate aastate jooksul suutnud selja taha jätta suuremad raskused.

Seekordsetel valimistel kandideerima pahempoolsete konitsioonl juhi dr. Salvador Allende kõrval parempoolsete juht 74-aastane Jorge Alessandri ja kristlik-demokraatide kandidaadina Radomiro Tomic. Kõigist kolmest kandidaadist oli kõige aktiivsem 62-aastane pahempoolsete juht dr. Salvador Allende, kellele andis oma toetuse Tshiili kommunistlik partei, kedä poetakse kõige tugevamaks ja paremini organiseeritud kommuniistliuks parteiks kogu Ladina-Ameerikas. Allende kogemusi poliitikuna mängis ema valimisi Tshiili rahva vaesusele, võõrsiikide "ekspluatatsioonile" ja inflatsioonile. Hiiletamistulemuste põhjal sai Allende 36 protsentsi, Alessandri 35 protsentsi, ja Tomic 28 protsentsi häältest.

Kuna ükski kandidaatidest ei saanud valimistel absoluutset enamust, siis peab parlament andma Allende valimisele veel oma kinnituse, ühtleks aga tõenäoliselt ei ole mingisugust takistust.

Dr. Allende on kogu oma eluaja jooksul tegutsenud poliitikaga.

Ta visati välja ülikoolil arstiteaduskonnast poliitilise tegevuse pärast ning saadeti maalt välja.

Hiljem lubati tal siiski tagasi tulla ja oma õpinguid lõpetada. Ta oli üks Tshiili sotsialistliku partei asutajaid ja on kandideerinud neljal korral Tshiili presidendiitoolile, kuid on iga kord kaotanud. Kuigi Allende deklareerib, et ta garanteerib presidendikohale pääsemisel individuaalsed vabadused ja demokraatliku korra, on Tshiilis ülemaailmsed kartused, et Allende sotsialistidega koalitsioonis olnud hiiglorganiseeritud kommuniistid hakkavad valitsuses mängima juhtivat rolli.

Kommunistide mõju kohta Allende koalitsioonis annab juba selge kinnituse asjaolu, et presidendi valimiste kampaania ajal tegutses 80 prots. Allende Rahvafrondi agitatsioonipunktidest kommunistide juhtimisel.

Venesaeed ei tee sellest mingisugust sõladust, et nad annavad Allendele võimulle tulekul majandusliikku ja sõjaväelist abi samasugusel alustel nagu nad annavad seda Kuuba Castrole. Kui Allende läheb kommuniistikuile liimle, siis tooh see kaasa täielikult uue olukorra kogu Lõuna-Ameerikas. Castro tõiipi rezhiim Tshiilis lööks segi kogo praeguse Lõuna-Ameerika kontsõsüsteemi ning tekitaks segadust ja rahutusi, milledele võivad ülla väga kaugeleulatuvad tagajärjed.

Ameerikaised on eriti häiritud oma suurte investeeringute saatuse pärast Tshiilis.

Ühendriikide äärimehed ja ettevõtted on investeerinud Tshiili kaevandustesse ligemale 1,2 miljardit dollarit ja kontrollivad suuri Anaconda ja Kennecott'i vasekaevandusi.

Kaevanduste natsionaliseerimisel võib juhtuda, et ameerikaised jäävad oma rahadest ilma nagu see on juhtunud teistes kommuniistlikkudes riikides.

Väljaandmise-vaidlus

Algus lk. 1

jasriikide kõrval näidates teda mõitõõgusriigina:

"Oleks õigem ütelda, et riigi huvi rääkis vastu sellisele diskriimineerimisele — tegelikult leidusid taktiliselt ja kõik põhjused selleks, et Stalini diktatuuri ja saanud võrreldu demokraatlike sõja võitjasriikidega läänes, kui küsimuses oli sõjavangide kohtlemine. Hr. Myrdal kujutab vahitsuse seisukohavõõtu kui mingit ersestnõõistetavust ja mängib nõit. Väija Ostes Uudini kui moraalse autoriteedi nende avaliku arvamise kujundajate vastu, kes kaitsesid baltlaste seja, nähtavasti aga märkamata seda tunnistust, mille hr. Undén ise õigustõõsiks on annud. Tookordsele välismiinistrile ei olnud asi nii lihtne. Ta kõneleb oma mälestustes humaanaste ja oluliste poliitilistee põhjuste kokkupõrkest, kus esimesed riiikisid väljaandmise vastu, teised N. Liiduga kokkuleppe täitmise poolt.

Oma enda osas jõudis ta nii kaugele, et ta ühel valitsuse nõõnidamisel soovitas muuta senist seisukohta.

Seda võinuks N. Liidule motiveerida olukorraga, mida avaliik arvamine ei oli loonud ja kus ei oleks soovitav uuesti väija mannada avaliikkuse hoiakut, mis oleks suunatud N. Liidu vastu. Enamus valitsuses tõkkasid siit ettepaneku tagasi ja hr. Undén ei ajanud asja edasi. Ta ei reserveeritud ennast, nagu seda tegid kohtuminister ja kaks õigusksonsulti. Kuid temu soovitus annab siiski teise pildi kui see, mida hr. Myrdal skitseeris valitsuset, kes ebapopulaarseit seisukohtadi oma otsuse juures selle pärast, et see oli õige. Just kujutisega põliitilisest poratamatusest tõrpedeerib hr. Undén otsust oma mõõnuasarides", lõpetab Uppsala Nya Tidningen.

Ujus välja stipendiumi

OTTAWA (VES) — Kanada vanõtsus määras väljaandmiseks sportlastele õpingute jätkamiseks 37 stipendiumi, igaüks 2 000 dollarit.

Stipendiumi saamiseks esitati ile 300 avaldust. Neist tegi valiku Kanada amatoorsporidiliitude esindajate komisjon. Üheks stipendiumisaajaks oli eestlasest rekordujuga Tõomas Arusoo Montrealist. Stipendium määrati ka maadlejale Huze (Hugo?) Terasele, kes elab Victorias, B. C., kes nime jrisele otsustades peaks olema eestlane.

Egipt lased pole rahul

KAIRO — Egiptuse piloodid nõurisevad, et nende lennuväe nõrkuses on väga palju süüdi venelased ning annavad neid väljapõetaseid igale piloodile ainult kolm kuni viis tundi kuus lendamispraktikat , kuna U.S.A. lendurpraktikandid saavad 21 tundi kuus lendamisaega.

Lendurid ütlevad, et kõige paremad instruktorid Egiptuses on need, kes pärinevad Indiast. Venelased olevat halvad õpetajad ja samuti Egiptuse oma instruktorid, kes vaivat rohkem poliitilise meelsuse kui voimete alusel. Egiptusel on praegu keskimiset liks piloot iga kahe lennuki kohta, kuejuures tegelik olukord peaks olema vastupidine.

Kohaliku elu

KOITJARVE

Talgud

Selle nädala laupäeval ja pühapäeval, 17. resp. 18. oktoobril toimuvad Koitjärvel järjekordsed sügisesed tööd, mis teostatakse talgute korras.

Seekordne töö suunatakse peamiselt saunatee korrastamisele, milleks on annetusena kivikillustik, makadam, juha kohale toodud. Teises järjekorras tuleb teemaidele pandud puidu varustamine sauna jaoks ja sellega seoses seisah lähemas tugevuskavas ka puidukuuri ehitamine sauna juure.

Kõik mainitud töod vajavad rohkesti töökäsi. Koitjärve on üles ja väija ehitatud talguteja ja seetõttu julgeb Koitjärve Sihtasutuse juhatus kõigi, ei talguse traditsioon kehtis ka eeloleval laupäeval ja pühapäeval.

Teretulemast Koitjärve talgutele!

UPPSALA

Kangro-õhtu

Meie silmapaistva kirjaniku ja luuletaja Berard Kangro äsjase 60-a. juubeli puhul korraldub pühab. 18. oktoobril kell 18 Kesti Kodus (Gustjersgat. 12) kirjandus- ja luuleõhtu. Päevakohase kõnega esineb kirjanik ja arvustaja Arvo Mägi, võttes vastuse alla B. Kangro loomingu, kuupäevs kohaliikud joud illustreerivad ettekannet mõningate B. Kangro luuletuste ja proosapalade esitamisega. Tere tulemast eesti kirjandusõpradele hiljuti renoveeritud Eesti Koju! — ütleb õhtu korraldaja, U. E. Skaut. Ilke Noorte Sõprade Seltsi juhatus, hellitades lootust, et see kirjandusõhtu kujunab sama osavõtjaterohkeks, nagu tema poolt korraldatud üritused tõõmustval kombel alati on olnud.

Edutamised

Pharmacia AB on nimetanud biloogilise peneskonna juhtajaks Uppsalas med. hr **Harry Hintl.**

Norra puhkuse uued plaanid

OSLO — Arsiteeduslik uurimus Norras on näidanud, et inimestele ei piisa viiepäevase töönädala jooksul nädalaliiqust tõõlikuks väljapuhkamiseks ja vajatakse pikemat pihkuseaega. Praegu on Norras seadusega kindlaks määratud neli nädalat puhkust aastas.

Nüüd tehakse ettepanek pikendada seda pärast neljakümnendat eluaastat viiele nädalale. 50. eluaastat peale kuuele nädalale. Rapordis lisatakse, et arstiteduslikult ei ole viiepäevaseet töönädalast midagi kasu ja see võib olla isegi tervisele kahjulik. Tarvis on pikemat aastapuhkust. Viiepäevaseed töönädalad kehtivad Euroopas, Austrias, Lääne-Saksamaal, Ida-Saksamaal, Rootsis, Soomes, Inglismaal, Taanis ,N. Liidus ja Ungaliavias. Nooms kehtib 5-päevane töönädal ainult mõtmes vahetuses töötavate tööstustõõliste kategoorias.

Eedo Karrisoo lauluõpetajaks

NEW YORK (VES) — "Arkansas Democrat Enjoy" toob ära pooleleheküljelise kirjutuse ooperilaulja Eedo Kaarisoo lauluõpilasest, kelle kaasaegsed laulud Stuttgartis, Arkansases, kunstipidulustel.

Neende raames toimus 16. septembril kontsert Arkansase Ooperiõspõde Seltsi korraldusel. Ajaleht toob esitüüje suuruselt pildi Eedo Karrisoost ja tema vanimast õpilasest, 82-a. ülla Zini'st, tõaala pärituluga smeerikiisest. Märgitakse, et Zini soovinud noores põlves saada ooperilauljaks, kuid elutee viis ta teistele radadele. Vanusepõlves uuendas ta laulutundidega E. Karrisoo juures oma lauluõpingoid.

Endel Balder Misomexi juurde

Misomex AB majandusosakonna direktoriks on nimetatud Endel Balder arvates 1. oktoobrist. Endel Balder töötas seninl Rõntgenfirma Elema-Särns AB ameerikna.

Sama firma turustusheff Ulo Anton jõudis tagasi reisilt Uus-Meremaale ja Austraallasse, kus ta küüstas Misomex AB kohalikke esindajaid. Tagasiteit taimus läe USA.

Leinateateid

†

Igavikku lahkunud unustamatut, kallist abikaasat ja ema

Meta Kaju

* 24/4 1915
† 10/10 1970

mälestavad sügavas leinas

JOHANN
EHA
SEVED

On möödund kannatused ja rahu leidnud Sa.
Hulk südameid on jäänud, Sind valus leinamä.

Matusetalitus toimub laupäeval, 17. okt. kl. 11. Skallsjö kirikus.

†

Surma läbi lahkunud unustamata kallist õde ja naisõde

Meta Kaju

* 24/4 1915 Mustjalas
† 10/10 1970 Tolleredis

mälestavad valusas leinas

JOHANNA ja ADOLF

Ole ustav surmani, siis tahan ma Sulle elukrooni anda.
Joh. ilm. 2:10

†

Armast lahkunud sõpra

Johannes Tommis't

* 2/2 1895 Läänemaal
† 8/10 Stockholmis

mälestavad leinas

AUART KIVISAAR
ARNOLD TOOME
ANDERS AHLSTROM
PRIIDIK TAIMRE
abikaasaga.

Matusetalitus toimub laupäeval, 24. oktoobril kell 11 Skogskapellet, Metsäkalmistul.

DN-intervjuu Ellen Kolkiga alkoholist

Laupäevane Dagens Nyheter tõi ära pika intervjuu alkoholiprobleemidest Ellen Kolkiga, kes vilmased viis aastat on töötanud Karolinsõpetuse keskliidus, kust ta ennast nüüd vabaks on võinud, et alustada doktorantõõpingud sotsiioloogias. Ta on kirjanik Eilmari Kolki abikaasa, kes "eradus" on osakonnadirektor Veterinäärveterseenis.

Pr. Kolk on juttusõnud oma perekonnast, et nende perekonna sõõkoholitarvidus on ainult üks vilendik Rootsi rahva keskmisest, kusjuures aga tarvitaiskse rohkem veini kui seda tarvitaiske keskmiset. Pojad, 22 ja 20 aastat ei tarvita üldse alkoholi ja joovad vaid piima.

Pr. Kolk on märkinud, et varem oli viin nagu mingi saatusekompleksiga seotud, see oli "mehelik" joog. Neid sõmbolitvärtsui on aga sõõnõl kaotamas. Viin kuulub nüüd sotsiaalpsühholoogilisse kompleksi.

Pr. Kolk on märkinud, et kui Rootsis 15 aasta jooksul küll alkoholi tarvitamise oldvoiilim on kasvanud, siis ainult selle tõttu, et tõusnud on veini ja õlle tarbimine. Tõtlesi maades on aga ka viinatarvitamise tõusnud. Mis puutub noorsoo alkoholiprobleemi, siis on viimastel aastatel Rootsis vähenenud noorte hooleallavotmised purjuseleku pärast. Vähenev alkoholiprobleem soltub võibolla pikenenud koolikäigust. Koolinoorus on alati mõõdanud vähemat alkoholitarvidust kui need, kes sõõduvad noorelt tööle. On huvitav märkida ka seda, et kui võrreldu tesud kõrge alkoholitarvitaja arvusid näit. 15-nadat eluaastat arvudega 20 aastat hiljem, siis on purjutamine tõusnud lõpuks.

Ellen Kolk

"Myrdali käitumine TV-s

Algus lk. 1

"Kui poleks teist väljapääsu, võitleksime Vanakurja enda liitlasena", on selmud paljud baltlased. Et liitlane juhtus olema Hitleri Saksamaaga lalemas perspektiivis vähemat rolli, ka siis, kui pärastsõjaaegsete uurimiste ajal seda registreeriti baltlaste "pettude" hulka. Mida oleksid rootslased ise teinud, kui venelane oleks seimud Happaranda või Stockholmi lähistel?

Edasi taunib hl. mag. Saarsen-Karlstedt ka rootslaste kergeusklikust, mis puutub katsesse esitada "objektiivse vaatlejana" üht endist leegionäri, kes tõotab Riia raadio propagandisaadetes ja pesle kõige muu voldab hästi rudsi keeli, Tegemist oli kõrgemalt poolt juhitud hüpõkõnikuga, kes muuhulgas keeldus vaidlusest dr. Bruno Kalninshiga.

—Mis aga puutub Gunnar Myrdali tegevusse TV-2 programmis, siis on lihtsalt skandaalne, oigemini häbematus, et tema positsioonl omav, rahvusvahelise kuulsusega mees, piip nõnda halatseel suunurgas, selektab pöõrlisi meerstusega lihtsalt ja ilgutavalt, et Rootsi ka tõnapäeval tegutseeks täpselt samamoodi ja et väljaandmise puhul esinenud rahva protestitõrm olnud tulemus "traditsionaalsete võõrelaste vihkamisest". Kahju, et Myrdalil endal ei võimaldu omal nahal tundma õppida vangilangreid Norilskis, Vorkutas. . . Tema teadmised N. Liidust piirduvad vaid armastusvõõrste konverentsjutiemisega ning vodkast ja kaaviarist agaste vene pidulandadega. On kahju tõõlisest sinisilmsest maailmapõrandajast, märgib Karin Saarsen-Karlstedt lõpuks.

Selline lõpp on kõikidel imperialistidel.

LOO KOLMAS LÕPP:
(Lõänelikele vaatlejale.)

Pärast seda, kui hunt oli palju joonud, tundis ta ennast halvasti Siis tuli lõäne vaatleja hundi juurde ja ütles liberaalses toonis: "Kas sul hõbi ei ole, sa va doktriinäärne hunt?!" Ning hundil hakkas (lõäne vaatleja kohaselt!) tõesti hõbi, ta tõmbas saba jalgade vahele ja hiilis metsa suunas . . .

(J. Schmedhelmi sinetel.)

100 000 sakslast pääsevad Poolast

BONN — Lääne-Saksa ja Poola Punase risti esindajate vahel on toimunud läbirääkimised. Eesmärgiks on võimaldada ligemale sajalse tuhandelle Poolas asuvale saksalasele taasühinemist omaksetega. Liiduvabariigis.

Peale selle on päevakorras ka hõivitused vähemalt 5 000 poolakale, kelle hulgas on ka KZ-lagrites kasutusel noeiditsiinilisi katsejäänestena. Bonn peab lahutatud perekondade taasühendamist tähtsaks osaks ka liidistes läbiräägimistes mõlema riigi vahelise sõdemete normaliseerimisel. Juba 1955 alustasid Poola ja L.-Saksa Punased ristid perekondade taasühendamist. Siimaani on Liiduvabariiki vaija rannanud umbes 375 000 sakslast. Praegu sõõdub Poolast Lääne-Saksamaale umbes 600 iskut kuus.

Riigi kulu

Algus lk. 1

Rootsi suunas. Ta on märkinud ise: "Meie piiiame teha teist propagandat kui see, mida paguslastilaed ja teised ekstremistid teevad. Meie anname oma saadetes tõtt. . ."

Nii siis annab Stumbria n.n. nõukogude tõtt ja esitab seda rootsi nasmeediimides veel rootsi rigi kulul, kuna Aksmise tõde tulebkuuldavale vaid Läti Rahvusfondi vahelaatusõõnega ja kuluga. Et saavutada taaskaasia Stumbria on keeldunud pöõkemalt oma elust kõnelemast. Aksnise on seda teinud pikalt ja avameelselt.